

بررسی مسائل مربوط به بانوان از نظر قرآن کریم

به همراه پاسخ به برخی شبهات مطرح شده
در مورد زنان با توجه به آیات قرآنی

محمود غزنوی، منصوره غزنوی

۱۳۹۶

بررسی مسائل مربوط به بانوان از نظر قرآن کریم

منصوره غزنوی، محمود غزنوی

نویسنده: منصوره غزنوی، محمود غزنوی

مدیر امور هنری: کارگاه نشر نظامی

صفحه‌آرا: کارگاه نشر نظامی

مشخصات ظاهری: ۱۳۰ ص، رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۹۸-۱۳-۰۰

ناشر: دانش گستر حقیقت

امور چاپ: مشکین، تهران

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

تیراژ: ۱۰۰۰

انتشارات دانش گستر حقیقت

شهک، پرواز، یاسمن ۴، پلاک ۳۹

۰۹۱۴۴۱۳۲۹۴۰-۳۳۰۵۸۳۳

حق چاپ بر روی این نسخه و ناشر محفوظ می‌باشد

سرشناسه: غزنوی، محمود، ۱۳۳۴ -

عنوان و نام پدیدآور: احکام مربوط به بانوان در قرآن به همراه برخی شبهات مطرح شده در مورد

زنان با توجه به آیات قرآنی / محمود غزنوی، منصوره غزنوی.

مشخصات نشر: تبریز: دانش گستر حقیقت، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۳۰ ص؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸۶۰۰۷۸۹۸۱۳۰:۹۷۸۶۰۰۰۰۱۴۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: زنان (فقه) موضوع: (Women Islamic law)

موضوع: زنان -- جنبه‌های قرآنی موضوع: *Quranic teaching -- Women

موضوع: زنان در قرآن موضوع: Women in the Qur'an

موضوع: زنان در اسلام

موضوع: Women in Islam

شناسه افزوده: غزنوی، منصوره، ۱۳۵۱ -

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ الف۴۵/ع۱۸۹ BP

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۶

شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۱۲۹۳۶

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۷	مقام و ارزش زن در پیشگاه اسلام و قرآن
۲۵	عفاف و حجاب زنان
۲۹	نکاح
۳۳	مهرات زن در اسلام
۳۹	بهمت به زنان پاکدامن
۴۵	تعدد زناجات در اسلام
۴۹	موضوع عادت ماهیانه بانوان
۵۳	دیه و قصاص در اسلام
۵۷	احکام طلاق انوا
۶۹	مهریه زن در اسلام
۷۵	وفات شوهر
۷۹	حکم رضاعت
۸۳	شهادت زن در اسلام
۸۷	محرم و نامحرم در اسلام
۹۱	کنیز و بردگی در زمان جاهلیت
۹۵	موضوع قائم بودن مردان
۹۹	مذمت اعمال زمان جاهلیت در مورد دخترکشی
۱۰۵	اهمیت نیکی به پدر و مادر بویژه مادر در اسلام
۱۰۹	مذمت عمل ظهار در زمان جاهلیت
۱۱۱	اختلاف و شقاق زوجین
۱۱۱	(نشوز زن و مرد)
۱۱۷	دختران یتیم در اسلام
۱۲۱	ارثیه زن در اسلام
۱۲۷	بیعت زنان با پیامبر (ص) و ارزش مهاجرت زن در اسلام
۱۳۰	فهرست منابع و مآخذ

مقدمه

در گذشته در تمام جوامع اعم از جوامع شرقی و غربی، زن در جامعه به عنوان موجودی ضعیف قلمداد شده است و در هر جامعه ای از زن نوعی سوء استفاده شده است. با وجود اینکه جوامع غربی و اروپایی از پیشرفت های توجیهی برخوردار می باشند و ادعای آزادی زن و خواستار حق قوی می باشند، آنان نیز از زن به عنوان دستاویزی برای بهره برداری مردان استفاده نموده اند. در برخی جوامع به بهانه اینکه چرا خداوند اول آدم را آفرید و سپس حوا را و اینکه حوا از پشت آدم آفریده شده است، پس خلقت زن را به خاطر

خدمت به مرد دانسته اند و اینکه گفته اند شیطان اَوَّل حوَّار فریفت و او نیز آدم را، پس نتیجه گرفته اند که زن زودتر می تواند فریب بخورد و مایه ی گمراهی مرد شود، در صورتی که هر شخص صاحب نظری که اندکی از آیات قرآن اطلاع داشته باشد در می یابد که این نظرات از نظر اسلام قابل قبول نمی باشد، چرا که اسلام زن را ارج نهاده و برای او شخصیت را از نسل قائل شده است و هیچ دینی به اندازه ی اسلام زن را تا این اندازه مورد توجه و عنایت خویش قرار نداده است. در تمام آیات قرآن زن به عنوان موجودی مقدس یاد شده است و مادران مهد عیسی الهی قرار گرفته اند و پیامبر (ص) بهشت را زیر پای مادران دانسته است و مقام مادر در اسلام از بهترین جایگاه است به شمار می رود.

قرآن می فرماید: «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْيَكُمْ» همانا گرامی ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست. پس معلوم می شود هر کس تقوایش بیشتر باشد در پیشگاه الهی مقرب تر است و زن و مرد بودن فرقی ندارد. حتی زنان به خاطر برخورداری بیشتر از لطافت و احساسات روحی بهتر می توانند به مقام قرب الهی نائل گردند، چرا که انواع

لغزش‌ها و گناهان در جامعه برای مردان مهیّاتر است و زن در صورت خویشتن‌داری می‌تواند از خلوص نیت وسیع‌تری برخوردار باشد و بهتر به کمالات عالی نائل گردد. در بسیاری از آیات قرآن خداوند متعال از مردان خواسته است که با زنان سود به نیکی رفتار نمایند و مانند زمان جاهلیت با ایشان عمل نکنند. می‌فرماید: «و عاشروهنّ بالمعروف^۱» و با ایشان (زنان) به نیکی معاشرت نمایند.

خداوند عالم مردان است و می‌داند که زنان در طول تاریخ از سوی مردان مورد ظلم و تعدّی واقع خواهد شد و به اقتضای «وَلَلرِّجَالُ بَیْهَاتٌ لِّهِنَّ زَرْجَةً»^۲ درجه‌ای که خداوند برای مردان قرار داده است برای خود، مقام و رتبه‌ای بالاتر در نظر خواهند گرفت، به همین علت این همه تأکید و سفارش زن را نسبت به مرد تکرار نموده است. در صورتی که می‌دانیم خداوند برای هر یک از زن و مرد ترائیها و استعدادهایی عطا نموده است. مرد از نظر قدرت جسمی و زن از لحاظ عاطفی و احساسی برتر است و وجود هیچکدام از اینها نقص برای دیگری به شمار نمی‌آید چرا که هر دو

۱. سوره ی‌نساء، آیه ی ۱۹

۲. ۲۸۸/بقره

لازم و ملزوم یکدیگرند و نظام آفرینش بر این تعلق گرفته است که وجود تواناییها باعث تکمیل مرد و زن در کنار هم باشد. آیه می فرماید: «...هِنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَ أَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ...»^۱ آنگونه که لباس انسان را از گرما و سرما حفظ می کند. زن نیز انسان را از گناه و شهوات حفظ می نماید و لباس عیب های انسان را می پوشاند و مایه ی زینت انسان است و زن نیز باید نسبت برای مرد باشد. خداوند متعال به خاطر تفاوت هایی که در نهاد مرد و زن به ودیعه نهاده است، از هر یک تکالیفی به اندازه ی وسیع و تواناییهایش انتظار دارد. می فرماید: «لَا يَكُلِّفُ اللَّهُ شَيْئًا إِلَّا وُسْعَهَا»^۲ خداوند کسی را تکلیف نمی دهد که خارج از توانایی اش باشد و اگر در جامعه ی کنونی هر یک از زن و مرد جایگاه خویشان را گم نموده و به حقوق خویش آگاه نمی باشند، خداوند نمی توانیم ایراد بگیریم، بلکه خداوند دستوراتش محکم و قاطع است و خالق، خوب سازماندهی نموده است و مخالفت نمی توانند خوب عمل نمایند.

خداوند زن و مرد را مکمل هم و مایه ی آرامش یکدیگر

۱. سوره ی بقره، آیه ی ۱۸۷

۲. سوره ی بقره آیه ی ۲۸۶

و هر دورا در کنار هم مایه ی دوام زندگی و تربیت صحیح فرزندان دانسته است: «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»^۱ و از جمله نشانه های خداوند اینست که از بنس خودتان برای شما همسرانی آفرید تا در کنار ایشان به سکون و آرامش برسید و خداوند میان شما مودت و رحمت قرار داد، در این امور نشانه هایی برای شناخت خداوند وجود دارد: برای قومی که اندیشه می کنند. و این عظمت الهی را می بینیم که موجودات را با این تفاوت خارق العاده خلق نموده است و وجود این تفاوتها لازمی آفرینش انسان ها می باشد تا اصل هدف خلقت که آزمایش انسان ها می باشد، برآورد. «.... لِيَلْوَكَمُ اِيْكُمْ اِحْسَنُ عَمَلًا»^۲

چرا که او از همه کس عالم تر و از همه - سزاوارتر است.
«...وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ» منصوره غضنور دانشیار

ارشد علوم قرآن و حدیث

تایستان ۹۶

۱. سوره ی روم. آیه ی ۲۱، لازم به ذکر است که مودت در میان زوجین در سنین جوانی و لفظ رحمت در سنین پیری بین زوجین از دیدگاه خداوند قابل توجه است که آیه هر دو را بیان نموده است.

۲. ۷/هود - ۲/ملک